

Komplex Okos Falu fejlesztési program

(javaslat)

Az Okos Falu fejlesztések komplex beavatkozás igényelnek, egyaránt érintik a helyi embereket, a közösségeket, az infrastruktúrát és a természeti környezetet is. A fejlesztések a helyi lakosság igényeire kell alapuljanak, csatlakozniuk kell valamely élethelyzethez. Az okos megoldásokat az érintettek többsége nem ismeri, így az Okos Falu program a felismert igényekre ad „okos” válaszokat, amelyek használatának oktatása, az érintettek felkészítése, a közösség fejlesztése is része a programnak. A vidéki települések többségén nem ismerik az okos megoldásokat, így azok fejlesztését és felhasználását sem tudják önállóan megtervezni. Szükséges az innovatív, okos megoldások ismeretéhez való hozzáférés biztosítása, nem csak digitális formában. Az okos falu tanácsadó hálózat biztosíthatja a helyi igényeknek, felkészültségnek megfelelő megoldások bemutatását, a kiválasztásban és tervezésben való segítségnyújtást. Az okos megoldások gyors ütemben fejlődnek, így az okos falu tanácsadó hálózat folyamatos képzését, tudásbázisát is biztosítani kell. A falvak fejlesztésében résztvevő aktorok feladata elsősorban az igények felmérése, az érintettek képzése és az okos megoldások bevezetésének támogatása, a közösségek fejlesztése.

A komplex feladathoz illeszkedő Okos Falu komplex fejlesztési programmal kapcsolatban a következő elvárásokat fogalmaztuk meg. A Program legyen képes:

- különböző méretű, fejlettségű, igényű települések vagy település szövetségek befogadására,
- a helyi lakosság és közösség igényei alapján való működésre,
- biztosítani az Okos Falu fejlesztésekhez szükséges innovációt, ismereteket, információkat, (tudásbázis, okos falu tanácsadó hálózat),
- a humán és infrastruktúra fejlesztések (projektek) együttes, integrált kezelésére,
- a fejlesztések a helyi lakosság és közösség igényei, felkészültsége alapján történő agilis tervezésére és ütemezésére,
- komplex fejlesztések tervezésének és megvalósításának támogatására,
- az agilis tervezéshez és menedzsmenthez szükséges helyi humán kapacitás létrehozására, fejlesztésére,
- kezelni a kis és nagy fejlesztési projekteket,
- az elérő igények alapján, az eltérő fejlesztési projektek támogatására,
- modul rendszerű fejlesztési mintaprojekteteket ajánlani a Program résztvevőknek,
- a gyors fejlesztésre, az igények azonosítása és az okos megoldások bevezetése közötti minimális idővel,
- a technológiai fejlődéssel való lépéstartásra.

Az elvárások alapján megtervezett Okos Falu komplex fejlesztési program (továbbiakban: Program) három alapvető szakaszból áll, amelyből a II. és III. szakasz az agilis módszertannak megfelelően többször ismétlődhet:

- **I. szakasz, belépés**
  - több csatornás ismeretterjesztés
  - felhívás a Programba való részvételre
  - programba való jelentkezés
  - helyi Okos Munkaszervet létrehozása, finanszírozása
- **II. szakasz, igényfelmérés, tervezés (ismétlődhet)**
  - helyi, térségi élethelyzet alapú igények felmérése,
  - helyi, térségi igényekre választ adó okos megoldások megismerése, érintettek bevonása, ismeretterjesztés, az okos falu tanácsadó bevonásával,
  - helyi, térségi fejlesztési dokumentum összeállítása, elfogadása (projektek, ütemezés, költségek) az okos falu tanácsadó bevonásával,
  - okos falu fejlesztési dokumentum prezentálása a Program részére, személyes egyeztetés workshop keretében,
  - a fejlesztési dokumentum módosítása a workshop alapján,
  - finanszírozási szerződés a fejlesztési dokumentum alapján,
  - végrehajtott fejlesztések eredményeinek mérése (II. szakasz ismétlése esetén)
  - helyi, térségi munkaszervezetek tapasztalatainak megosztása más munkaszervezetek részére (II. szakasz ismétlése esetén, opcionális)
- **III. szakasz, megvalósítás (ismétlődhet)**
  - a fejlesztési dokumentumban szereplő projektek megvalósítása,
  - érintettek felkészítése, képzése, tanácsadás a bevezetéshez

Az Okos Térség fejlesztés szakaszosan történik, agilis tervezés mellett. Az egyes szakaszokban (futamokban) kerül meghatározásra az adott szakasz konkrét fejlesztési terve, ami fejlesztési dokumentumban kerül rögzítésre.

A II. szakasz az ismétlődés keretében kis változtatással kerül végrehajtásra:

- Az ismétlés kapcsán, az igényfelmérés mellett a II. szakaszban sok került a végrehajtott fejlesztések eredményeinek mérésére, amelynek eredménye beépül a következő fejlesztési szakasz tervezésébe.
- A települési, térségi munkaszervezeteknek lehetőséget kell biztosítani saját tapasztalatuk megosztására, más munkaszervezetekkel.

A Program lebonyolításához szükséges a Program szintű szolgáltatások és menedzsment kapacitások kialakítása a következő funkciókkal:

- központi szakmai és programmenedzsment erőforrás rendelkezésre állása a Program adminisztratív és pénzügyi feladatainak ellátásához, amely biztosítja a résztvevőknek, hogy gyorsan és rugalmasan érjék el a több alapról (ERFA, ESZA, EMVA) származó forrásokat,
- az okos térség tanácsadók hálózatának üzemeltetése,
- a program tudásbázisának: az okos megoldások adatbázisának, jó megoldások adatbázisának létrehozása,
- modul rendszerű mintaprojektek kialakítása, akkreditált megoldásokkal, illetve szállítókkal,
- munkaszervezetek tudás és tapasztalat megosztásának szervezése.

Az agilis tervezési és menedzsment módszertan segít a tervezés és megvalósítás közötti időtáv minimalizálásában, így a technológiai fejlődéssel való lépéstartásban.